

(Oče otide; mati, Paglavček in Žabica pa se spravijo spat. A Paglavčku ni mar očetovega svarila, kmalu se tiho izmuza iz posteljice in plava počasi proti skalici, kjer ga vže pričakuje sosedov Skokec. Tiho se odpravita k sosednjemu tolmunu in zopet zlezeta na óno suho vejo, kakor včera. Na bregu je vže zbrano polno sosedov in kmalu se začne veselo petje. Skokec in Paglavček vsa zamaknena poslušata. Zdajci pa pevci utihnejo in kakor bi trenil poskačejo v vodo. Skokec in Paglavček začudena gledata, kaj se je prigodilo. Zdaj Skokec neznansko zakriči in ko se Paglavček ozrè, zagleda velikansko žival na dolgih rdečih nogah, ki je ravno pograbila Skokeca s svojim dolgim kljunom. Skokeca je kar nestalo in grozoviti sovražnik se baš pripravlja, da bi zagrabil tudi Paglavčka s svojim dolgim kljunom. Ali zdaj obide Paglavčka tak strah, da se na vso moč zakadi z glavo naprej v vodo in se pri tem skoku tako udari ob glavo, da se mu kar stemí pred očmi. Še-le zjutraj se zbudi domá z obezано glavo, ki ga boli na vse pretege. Kar spomniti se ne more, kaj se je zgodilo sinoči. Nato vstopi mati Žaba s skledico tečne mušje juhe in reče: No, to je dobro, da si se prebudil. Oj, ti neposlušni otrok, ti! Malo je manjkalo in tudi pri nas bi bila taka žalost, kakor je pri sosedovih. Kaj me takó gledaš? Saj menda vender veš, da je Skokeca sinoči pojedla čaplja, saj bi tudi tebe bila skoraj. Dobro, da si še o pravem času padel v vodo; vsega krvavega te je prinesel po noči oče domóv. Vidiš, kolikokrat smo ti vže rekli):

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

Poštena deklica.

Mati je poslala Katarinko v mesto, da bi prodala nekoliko jajec. Katarinka je jajca dobro prodala, zavila denarje v ruto in se vrnila domóv. Ko je bila vže blizu vasi in hotela denarje prešteti, — ni bilo rute ne denarja nikjer. Vse to je nekje na potu izgubila. Kako naj grè zdaj domóv k materi? Mati jo bode kaznovala zavoljo njene nebrižnosti. Kaj naj stori uboga Katarinka? Ne preostaje ji drugega, nego vrniti se v mesto in poiskati izgubljene stvari. Po vsem potu je iskala rute, jokala se in prosila Boga, da bi se je usmilil, ali — vse je bilo zamán.

Zdajci ugleda lepo oblečenega gospoda, jezdečega na konji. Gospod videč objokano deklico, vpraša jo, zakaj se joka. Katarinka mu vse izpové. Gospod ji reče: „Ne jokaj se, ljuba moja! Jaz sem našel tvojo ruto, nà tukaj jo imaš.“ To rekši, pomoli ji lepo svilenó ruto. Katarinka pogleda ruto in reče: „Nè, nè, gospod, to ni moja ruta, odkod bi jaz imela tako drago ruto? Moja je bila ubožna in raztrgana, komaj kakih deset krajcarjev vredna. Tudi bi se ne jokala po ruti, ako bi ne bilo v nji zavito nekoliko denarja, ki sem ga izkúpila za prodana jajca. Te denarje bi moja mati zeló potrebovala, da si kupi kruha.“ — „Ej, ako je stvar taka,“ reče gospod, „nà, tukaj imaš tudi denar, ki je bil zavít v ruto, nehoté sem odvil ruto in našel denar v nji.“ To rekši, pomoli ji cekin. Sirota Katarinka se zdaj še huje zajoče, ker vidi, da to ni njena ruta niti njen denar. Ali dobri gospod govori dalje: „Če to tudi ni tvoj denar, vender ga vzemi, ker si ga zaslužila s svojim poštenjem.“ Takó govoreč, podá ji tudi njeno ubožno ruto z denarji, katero je bil res našel na cesti in reče: „Če bi ti ne bila takó poštena deklica kakor si, in bi se bila lagala, da sta ona ruta in denar, kateri sem ti bil

poprej ponujal, tvoja, ne dobila bi zdaj ne tega ne ónega, a zdaj imaš to vse, ker si tako dobra in poštena. Glej, da ostaneš vedno taka!“

Veselo hiti Katarinka domóv. Domá izpové materi vse, kaj se ji je na potu pripetilo in kako lep dar je dobila od nepoznanega gospoda. Mati pritisne hčerko na prsi in jo pristrčno poljubi.

(Hrvatski napisal Gruber.)

Ščinkovec.

Navadni ščinkovec je ptica pevka vrabčeve velikosti. Ta ptica je jako prijetna živalica. Prirodopisci razvrstujejo ščinkovce v 116 vrst. Pri nas jih navadno poznamo 10 vrst, recimo: navadni ščinkovec, konopljenka, zelenec, kanarček, lišček, krivokljun, dlesk, kalin, čížek in vrabec. —

Ščinkovec živi po vsej Evropi, rekši od vzhodnega morja do Gibraltarja in še celó na afrikanskem obrežji ga najdemo. Samec ima rjavkasto perje posebno na prsih z rdečim pomešano. Kljun ima močan in stožast, rep viličast. Peroti ste pri sameu črni z belimi in rmenimi progami. Rjav kljun, ki postane v vzpomladi višnjav, močan je takó, da ž njim lahko do krvi okreca. Samica je bledejšé barve.

Ščinkovci se v jeseni v velikih tolpah od nas preselé, a vender jih mnogo tudi pri nas prezimuje ter pridejo ob ludi zimi z vrabci vred blizu hiš in na dvorišča, da si poiščejo hrane. Takrat ne pojó.

Ščinkovec je izvrsten pevec. Njegovo petje primerjamo slavcu; vender ne pojó vsi ščinkovci jednako. Navadni ščinkovec pôje tako-le: „Čin, čin, čin na griču.“ Njegov glas je močan in občudovalne čistosti ter zeló doneč. Glas večkrat preminjava. Jezeč se izraža svoja čutila s priprostim in izbranim glasom: v strahu tožeč in vedno ponavljajoč, v veselji živo in vztrajno. Jako dobro napreduje mlad ščinkovec, ako ga denemo v kletko poleg kanarčka ali slavca. —

Ščinkovec je oznanjevalec vesele vzpomladi. Kadar ga slišimo, lahko veselo vzkliknemo: „Vzpomlad je vže tukaj!“ Navadno vže poje v drugi polovici februarja meseca.

Ščinkovec si zgradí z lasmi, perjem, mahom itd. močno gnezdice, katero tako obzida, da je najmočnejši veter ne more vzeti in tudi največja ploha ne more uničiti. Vrh tega oplete in obleče svoje gnezdice v mah, ki raste po ónem drevesu, na katerem si je napravil gnezdo. Zaradi tega ostane gnezdo skoraj nevidno in najboljše oko je komaj zapazi, ker je podobno mahovi krogli, ki ima na vrhu luknjo.

Samica znese 5 do 6 rdečkasto-rjavih-črnikastih jajčec. Samec skrbi za hrano in stoji vedno na straži. Stara donašata pridno mladičem različnih mrčesov. Zavoljo tega je ščinkovec zeló koristna ptica. Ščinkovcu dajejo v sužnjosti konoplje in repnega semena; v prostosti pa so mu v živež razven mrčesov tudi različna semena.

Anton Leban.

